

Nr. akt

Protokół przesłuchania świadka

Dnia czerwca 1946 r. w Warszawie, Wiceprokurator Specjalnego Sądu Karnego w Warszawie, w osobie Z. R u d z i e w i c z, przesłuchał niżej wymienionego w charakterze świadka.

Świadek po uprzedzeniu go o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie i pouczony o treści art. 107 K.P.K. zeznał co następuje:

Imię i nazwisko - *Teofil Wojniński*
 Data urodzenia lub wiek - *26 - 1890*
 Imiona rodziców - *Stanisław i Maria*
 Miejsce zamieszkania - *W. wa. Leszczyńskiego 3.*
 Miejsce urodzenia - *Radomsk*
 Wyznanie - *12. kat.*
 Zajęcie - *kurator okręgu szkoln. Warszawskiego.*
 Wykształcenie - *doktor filoz. Univ. W. wstępnego*
 Karalność - *niekarany.*

Podczas okupacji: byłem kuratorem tajnego nauczania w Okręgu Warszawskim; z bezpośredniego kontaktu z tymi słownikami panującymi wówczas w szkołach. Zarząd szkolny sprawniejszy niemiecki wydział szkolny w dyspozycji, w związku z tymi sprawami powiatowych i miejskich urodzeni niemiecy radcami szkolni. W Warszawie radca szkolnym był Fuhr - Volksofentsch. -

Niemcy starali się do tego, aby ograniczyć nauczanie Polaków do ~~poziomego~~ i stworzyć z nich kadry wykwalifikowanych robotników na usługach niemieckich. Szkolnictwo pozostało ograniczone: w sensie organizacyjnym: w sensie programowym a to w następujący sposób:

- 1) Prace wykonywane w budynkach szkolnych zostały rozłożone na ~~prace~~ niemieckie dla ich Polaków. Pracy obję-

T. Wojniński

nauczaniu lokalni niawosony bade krajoznawcy; wywod
my byli inwentarza szkolny up: pomoc szkolne, bi
blioteki: t.d. Na skutek braku lokalni i ogranic
zenia kompetencji samorządu obywateli szkolny
mogę być realizowany, do zawiązku z innym dnem
pracy nie kształtują się impetnie.

2) Program nauczania został znacząco ograniczony
wła podstanę zarządzeń radców szkolnych powoła
dwajdziesiątych z rozkazem dyktando ograniczenia by
nauczania języka polskiego do nauki pisania i czytania
całkowicie w ramach z programem historii i geografii
średnio szesnastu: w innych przedmiotach do mi
nimum. Ponadto: o zakresie wychośowania fizycan

3) Radcy szkolni kasali szkołom wydać wytyczne
dotyczące podroczniki. Obowiazując zaka
uzyskania tych podręczników. Jedynym materia
tem wyznaczonym przy nauczaniu miała być pi
wydane przez ministerstwo „Szer”. Skąd dani mieli
paci wiadomości. Wskazać im wytyczne do szkoły
przedmiotów nauczania, co wysygnisze obniżenie
znaczenia poziomu nauczania. „Szer” był dostarczony
w całej ilości do dziesięciu miejsc, aby dani zapewn
o swojej postępcu up. podniesiono fakt, iż dani
mieszka w Generalnym Gubernatorstwie. Pismo to
zwróciło do wychośowania w kierunku postępowania
wskazano bieżące dotychczasowe i więcej.

Dzielnice w średnie ogólnokształcące z
zwróciło. W listopadzie 1939 w sprawie dyktando
wiodły nakaz zamknięcia szkół średnich pod
pretekstem zwróciło się dyktando: odhard k on

T. Wójcicki

Etapem mi udualy zezwoleucia na obywatelstwo
 srednich ogolnokształcacych form na staran ze strony
 dyrektoriatow tych szkole. Zalnialy jedynie szkoly
 srednie zawodowe: rzemieślnicze, handlowe, krawieckie,
 mechaniczne. Po ziom tych szkole zostal zwraco
 mi przez ministerstwo obrony w porozumieniu ze stowem
 przedwojennym. Wszelkie srednie ogolnokształcace
 zostaly zamkniete; zabroniono nauczania malych
 geografii, historii, ale nawet fizyka polskiego.
 Chodzilo tylko o wyksztalenie kadry wykwalifikowa
 nych robotnikow: rzemieślnicow, i o uniemolnienie
 wychowania obywatelskiego w duchu polskim.
 Rozmiesz wyksztaleni wprowadzone przez ministerstwo
 uniemolnienia Polakow prace naukowe.

Wobec uniemolnienia kształcenia w jawnego
 rozwinieto an nauczanie tajne wprowadzone przez
 organizacje naukowców. Mamy typiki tajne
 nauczanie. Ministerstwo Obrony jest w posiadaniu
 niu materialu, z którego cynika: z gestapo war-
 szawskie staralo an tajni nauczanie
 : opracowalo w tym celu caly plan. Caly zareg
 nauczanie zostal zarejestrowany: wypracowany
 do obrotu w tajne nauczanie.

Dzieci szkolne byly amozone do wykony-
 wania prac na rzecz ministerstwa: dzieci szkole pod-
 szchynych musialy abraci ziola, odpadki it. d.
 Miodpnie szkole zawodowych musiala odpawac
 ewni godzin pracy na potrzeby wojska

T. Majewski

nemieckiego w wytwórniach niemieckich.

Naruszycieli zamieszano do brania udziału w swąganiu śladów i rzeczonych. Ządali tego zresztą kary, a czyniono to, by zachować naruszycielów w opinii publicznej.

Króćcie wszelką obywatelską legitymację które winny być chronić przed karami. W praktyce jednak legitymacje te nie były w wielu wypadkach honorowane. Często nieożądano brania udziału do robót przywłaszczonych. Wskaza do Rzeczy.

W związku z przeladowaniem nauki polski inżenier podkreslił fakt, iż między zasobami setki naruszycieli polskich, z których duża część ma na miejscu braku w obozach.

Biuro
i Archiwizacji

Majewski